

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 22
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40

Cene inseratov:
Enostopne petlinne vrste malih
oglasov po Din. 1.— in Din. 1.50j
veliki oglasi nad 45 mm viš-
kine po Din. 2.—, posilna itd.
po Din. 3.—.

Pri večjem naročilu popust.
Izbaja vsak dan izvezom
nedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Plačnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; neuravnotežena pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 8. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglase,
Zagreb 39.011, Sarajev 7583, Praha in Dunaj 24.797.

Besede in dejstva.

Bivši minister Pucelj je po strahovi-
tem porazu svoje stranke prišel zdaj zopet
do sape in se oglašil tako v narodni skup-
ščini kakor v »Kmetijskem listu«. Njegova
taktika je popolnoma prozorna. Po izidu
volitev, ko je sijajna zmaga avtonomistične
misli med Slovenci in Hrvti primorala naj-
močnejšo srbsko stranko, da začne z njimi
pogajanja o sporazumu, je gospod Pucelj
molčal, njegov »Kmetijski list« pa se je po-
kušal vstuliti med avtonomiste, katere je
preje tako ljuto pobijal. Zdaj pa, ko se Iva-
nu Pucelju zdi, da radikalna stranka oma-
huje, je prišel na dan s svojo pravo barvo
in si škodoželjno mane roke, češ, z avtono-
mijo ne bo nič, saj sem jaz vedno pravil,
da je avtonomija neumnost. Obenem pa
skuša kot pristen demagog, ki je svojčas
prišel na vrh samo po demagogiji, našču-
vati ljudstvo proti SLS, češ, naši fantje bo-
do slejkoprej služili dalje v Macedoniji, mo-
rali bomo slejkoprej plačati davke Belgra-
du, Slovenija ne dobi gospodarske neodvis-
nosti itd. Obenem bi Pucelj javnosti rad
natvezil, da je SLS svoj avtonomistični pro-
gram sploh zatajila in da podpira radikal-
no vladno za ceno raznih strankarskih kon-
cesij, z eno besedo, da je »slovensko ljud-
stvo ogoljufalec«. To bi bilo seveda zanj ja-
ko dobro: ker bi se tako omajalo zaupanje
ljudstva v SLS na korist samostojnežev in
ker bi padla v vodo avtonomija, kar gospod
Pucelj tako prisrčno želi. Na ta način bi on
lahko zopet postal minister in bi vnovič za-
svetela kupčija samostojnežev.

Hvalabogu pa dejstva govore čisto dru-
gače nego gospod Pucelj misli in govori ter
piše. On se iz avtonomije norčuje, Slovenski
ljudski stranki pa je za avtonomijo tako
resno kakor celemu slovenskemu ljudstvu.
To dokazuje vse njeno dosedanje delo
in postopanje v narodni skupščini, to doka-
zuje solidarnost revizionistične opozicije,
to dokazuje odločni boj, ki ga SLS za poli-
tično in gospodarsko samoupravo Slovenije
vodi v Belgradu. Pucelj pogreva neresnico,
ki so jo zlohotno izmislili demokratski li-
sti, da SLS podpira sedanjo vladno. Delo
SLS v skupščini in odsekih pa kaže ravo-
no nasprotno, da SLS vodi najodločnejšo
stvarno opozicijo. Dozdaj ni SLS glasovala
niti za en sam zakonski predlog vlade, am-
pak je glasovala proti, ker so namreč za-
konski načrti vlade, v kolikor so dozdaj
prišli na vrsto, za demokratsko stranko
kakor je naša popolnoma nesprejemljivi.
Dočim so demokrati, ki se smatrajo za po-
klicano opozicijo proti radikalni vladi, gla-
sovali za vojni zakon, je SLS glasovala pro-
ti njemu, ker nalaga ljudstvu velikanske
žrtve, militarizuje vse delovne moči ljud-
stva in ogroža plodonosno mirno delo. Ali
se je pa Ivan Pucelj oglašil v parlamentu
proti temu zakonu? On, ki hinavsko pomi-
luje slovenske fante v Macedoniji, nima be-
sede proti temu zakonu, ki izroča vse ljud-
stvo od 21. do 50. leta v času mobilizacije
od 18. do 60. leta samovolji vojne uprave!

Resnično demokratsko stališče SLS
se je pokazalo tudi pri razpravi o uradni-
škem zakonu. Takrat, ko je bil tudi gospod
Pucelj v vladi, se je sestavil uradniški za-
kon, ki v § 4 na nečuten način krši svobo-
do prepričanja državljanov. Radikalno-de-
mokrasko-samostojna vlada je namreč
sklenila, da ne more biti uradnik, kdor ma-
nifestira politične ideje, ki so proti seda-
nji državni obliki. SLS pa je mnenja, da
sme državni uradnik biti vsak, kdor vestno
izpolnjuje svoje po zakonu določene urad-
ne dolžnosti, kakšne politične ideje z ozi-
rom na državno obliko ali pa način njene
izpremembe pa uradnik kot svobodni dr-
žavljan sicer manifestira, to nikogar ne briga.
V sedanji skupščini je radikalna vlada
iemnovani § 4 predložila v toliko izpreme-
njeni obliki, da mesto »manifestiranja« pre-
poveduje uradnikom »izpovedovanje« kak-
šnega sedanji državni obliki nasprotnega
političnega mnenja. Vsak vidi, da med to
in prejšnjo formulacijo ni bistvene razlike,
ker bo vlada lahko v vsakem slučaju tol-
mačila ta paragraf tako, da bo uradnika,
ki ni režimovec, brcnila na cesto. Zato je
SLS v odseku glasovala proti temu para-

grafu, ki v zakon sploh ne spada, dočim je
demokrasko »opozicija« samo predlagala
izpremembo besedila v smislu prejšnjega
načrta, ki ga je predložila vlada Pašić-Pri-
bičević-Pucelj.

Istotako je SLS glasovala proti vsem
tistim naknadnim kreditom, ki so se upora-
bili za protiljudske režimske svrhe in ki so
večidel posledica brezumnega zapravlja-
nja denarja, ki se je prakticiralo pod reži-
mom, katerega najvnetejši član je bil go-
spod bivši minister Pucelj.

Pod istim režimom pa je bil sestavljen
novi davčni zakon, ki ga namerava sedanja
vlada zbornici predložiti in kateri silno
obremenjuje kmetijski stan, obrtnike in
uradnike in sicer najbolj v prečanskih kra-
jih. To je posledica tega, da se ravno Pu-
celj, ko je bil kmetijski minister, ni za ko-
risti kmetijskega stanu nič brigal in je pu-
stil, da je njegov tovariš demokrat Kuma-
nudi tak davčni načrt sestavil. Gospod Pu-
celj se zdaj izgovarja, pa jako slabo. Pravi

namreč, da ga »nihče nikoli ni vprašal za
njegovo mnenje o tej stvari!« S tem si Pu-
celj daje jako slabo izpričevalo. Ako bi bil
Pucelj kot kmetijski minister mož na svo-
jem mestu, bi ga bil finančni minister go-
tovo vprašal za mnenje, preden je sestavil
zakon, ki tako hudo obremenjuje kmetjsko
posest in dohodke. Pucelj pravi, da je sa-
mo ob vstopu v vladno zahleval, da se dav-
čni zakoni izenačijo in da naj bodo pravični
— a pozneje se ni za to stvar čisto nič bri-
gal, kakor zdaj sam nehoti v Kmetijskem
listu priznava. Zato je davčni zakon, s ka-
terim nas misli zdaj vlada osrečiti, tak, ka-
kršen je.

G. Pucelj vse to seveda ve in zato na-
tveza kot imun odgovorni urednik »Kme-
tijskega lista« svojim čitateljem v listu to,
kar si v svojem govoru v zbornici ni — upal
povedati, v zavesti, da bi mu vsa zbornica
mogla zaklicati: G. poslanec, Vi obtožujete
v svojem govoru samega sebe, bivšega mi-
nistra!

Dvoboj med dr. Hohnjem in Pašićem.

DR. HOHNJEVA KRITIKA MEDLE VLADNE DEKLARACIJE.

Belgrad, 7. junija. (Izv.) Na današ-
nji seji narodne skupščine je po končan-
ih formalnostih najprej govoril radikal
iz Južne Srbije Hasanović. Polemiziral
je proti demokratu Vukosavljeviću. Nje-
gov govor ni vzbudil posebnega zani-
manja.

Nato je govoril v imenu Jugoslov-
skega kluba posl. dr. Hohnjec.

Dr. Hohnjec je izjavil: Gospod-
je! Vse vladne deklaracije, s katerimi
so se v zadnjem času razne demokrasko-
radikalno-kolicijske vlade zbornici
predstavljale, so bolele na brezkrvnos-
ti. Bolele so na »anaemia coalitiona-
lis«. Bile so brez duha, brez krvi in brez
vsebine. Namesto jedrnato izraženih
zdravih idej nam je prinesla deklaracija
enostaven delovni program vlade. Če
pregledamo deklaracijo, s katero je sto-
pila pred nas homogeno radikalna vlada,
dobimo vtis, da so gospodje vsled več-
letne svoje prakse postali recidivni in
so zabredli v svojo staro napako. Vladni
deklaraciji manjka duh, ki oživlja, manj-
kajo ji velike idejne smernice.

Zato se s to deklaracijo ne moremo
zadovoljiti in glasovali bomo proti nji
(klici: Senzacija! Senzacija!).

Dr. Hohnjec: Naj navedem nekaj
vzrokov za to senzacijo. Vladna dekla-
racija je enostaven katalog 18 zakonov,
katere naj bi sprejela narodna skupšči-
na. Uvodoma pa govori o vnanji politiki.
Gospodje! Naš parlament je imel redko-
kdaj priložnost in možnost, da izve od
vlade kaj o vnanji politiki. Naš parla-
ment moramo prištevati onim malošte-
vilnim parlamentom, ki so se degradira-
li na tisto stopnjo, da v vnanji politiki
ne sodelujejo aktivno, ampak prepušča-
jo vodstvo vnanje politike le vladi. Naša
toliko hvalisana moderna in demokr-
ska ustava pa ne jamči parlamentu niti
sodelovanja v vnanji politiki potom ka-
kega odbora za vnanje zadeve. Mi edini
smo v tem položaju, da smemo le odo-
bravati gotove čine naše diplomacije.
Zato pa smo vladno deklaracijo zelo
težko pričakovali. Naše radovednosti pa
deklaracija ni pomirila, kajti vlada je
povedala malo, zamolčala pa zelo mnogo.

Kar bi bilo najbolj zanimivo vedeti,
tega vlada ni povedala. Povedala je le
to, kar že itak ves svet ve, da imamo
namreč tako kakor vse nove države mno-
go neprijateljtev in da se Nemčija brani
plačati vojno odškodnino. Kar se tiče
neprijateljtev, naj vedo, da nas bodo na-
šli vse, pa naj pripadamo kateremukoli
plemenu ali stranki, složno zbrane v
obrambi domovine. Kar pa se tiče vojne
odškodnine, naj Nemci ne pozabijo, da
so l. 1871. diktirali Franciji škandaloz-
no odškodnino 5 milijard zlatih frankov.
To zgodovinsko dejstvo sili tudi Nem-
čijo, da mora plačati. V tem oziru podpi-
ramo Francijo, ker delamo s tem tudi
za našo državo.

Ne smemo pa pri vsem tem pozabiti,
da je nastala danes v Evropi nova poli-

tična konstelacija, preko katere ne mo-
remo iti. Anglija se je zelo približala
Italiji, in prevzela je tudi neke vrste
protektorat nad Mažari. To se je jasno
pokazalo ob priliki Bethlenovih prizade-
vanj za mednarodno posojilo za Mažar-
sko. Čehoslovaki te pojave zelo pazljivo
zasedujejo, ker imajo z obema država-
ma zelo ozke trgovske stike. Tudi mi
moramo delati kakor Čehi. Anglija in
Italija pa pritegujeta v svojo interesno
sfero tudi Nemčijo. Nevarnost položaja
tiči v tem, da se Rusija še ni odločila za
nobeno stran. Tudi Belgija, ki je zavez-
nica Francije, vodi svojo lastno politiko.
Anglija ima danes močno vladno, ki jo
označujeta dve smernici. Prvo smer ji
daje lord Cecil, zastopnik Anglije pri
Društvu narodov, s svojo pacifično po-
litiko in s svojimi zahtevami po raz-
orožitvi, drugo pa lord Curzon, ki za-
stopa načelo, da v Evropi ne sme biti he-
gemonije, ki bi jo vodila ena sama drža-
va. V orentu pa zastopa Anglija poli-
tiko, da mora ostati Turčija pod protek-
toratom Anglije. S temi smernicami
angleške politike moramo računati tudi
mi.

Vladna deklaracija ima tri prazni-
ne: Glede Rusije, glede vzhodnega vpra-
šanja in glede Italije. Rusija je največja
slovenska država in prirodna zaščitnica
malih slovanskih držav. Velik del ne-
uspehov, na katerih trpe male slovanske
države, izvira iz pasivnosti ruske zuna-
nje politike. Če bi Rusija stopila iz svo-
je pasivnosti, bi bilo tudi za nas mnogo
bolje.

Čeprav smo na vprašanjih, ki se tiče-
jo bližnjega vzhoda, direktno interesirani,
ne najdemo v tem vprašanju v vladni de-
klaraciji niti besede!

Kar se tiče naših odnosov do Italije,
je zelo značilen molk naše vlade, ko se
baš te dni vrše v Rimu pogajanja med na-
šo in italijansko paritetno komisijo glede
Reke in Baroša. O teh pogajanjih so objavl-
jali zadnji čas zagrebški listi naravnost
senzacionalne vesti. Jasno je, da nereseno
vprašanje Baroša in Delte, ki pripadajo po
pravu nam, naše razmerje do Italije zelo
poostreje. Ako si Italija prisvaja Reko, jo
je tudi opozoriti, da s tem zapušča podlago
rapalske pogodbe in da mora potem stopi-
ti v veljavo londonski pakt, po katerem pri-
pada Reka Hrvaški, torej naši državi. To
je edino pravo stališče, ki ga mora naša
vlada zavzeti.

Nadaljujoč svoj govor omenja dr. Ho-
hnjec goriške Slovence in pravi, da se
na Goriškem vlada po Mussolinijem na-
čelu: Niente per niente. Dalje opozarja
vlado, da se naj zavzame tudi za Slovence
na Koroškem, katerim avstrijska vlada kra-
jno tajni volivni pravici. To, gospoda, ni cen-
vice.

Prehajajoč na naš notranje-politični
položaj pravi dr. Hohnjec, da obsega vlad-
na deklaracija v tem tako važnem delu le
nekoliko zakonov, ki jih ne bo mogoče iz-
vršiti brez posebne sreče. Predpogoj za

dobro notranjo politiko, za notranjo kon-
solidacijo in dobro upravo je sporazum.
Sporazum je stvoril to državo, na sporazu-
mu je zgrajeno vprašanje ureditve naše
države in zato je ideja sporazuma držav-
na ideja. To dokazuje že Krfska deklar-
acija, sklenjena 7. junija leta 1917, ki jo je
podpisal takratni min. predsednik Nikola
Pašić tudi kot minister vnanjih zadev. Ta-
krat je zastopal Jugoslov. odbor stališče
kvalificirane večine v konstituenti, da
brojno najmočnejše pleme ne bi moglo
nadglasovati ostalih. Brez kvalificirane
večine ni sporazuma. Da bo pa ironija še
večja, se pa danes zahteva za revizijo
ustave tripetinska večina! Tako je bila
Krfska deklaracija 28. junija l. 1920. po-
gažena in poteptana.

Še očitnejše se je pojavila ideja spo-
razuma v ženevski pogodbi, ki so jo skle-
pali od 6. do 9. novembra leta 1918. (Pri-
bičević: Te pogodbe nihče ne priznava!)

Hohnjec: Vem, da Vam spomin na to
pogodbo ni prijeten; najavam jo pa kot
politični zgodovinar. Tudi to pogodbo je
podpisal ministrski predsednik Nikola Pa-
šić, z njim vred pa predstavniki srbskih
političnih strank: Drašković, Marinković
in Kosta Timotijević, v imenu Narodnega
Veča pa dr. Korošec, dr. Čingrija, in dr.
Jerjav. Za Jugoslov. odbor so jo podpisali
Jovo Banjamin, Stojanović in dr. Gregorin.
V ženevski pogodbi se pravi, da so pod-
pisani srečni, da morejo pred celim svetom
ugotoviti ujedinjenje Srbov, Hrvatov
in Slovencev v eno državo SHS. Sklenje-
no je bilo, da se prizna Narodno Veče kot
zastop in kot vlada Hrvatov, Srbov in
Slovencev na bivšem avstro-ogrskem
ozemlju v smislu sklepa Narodnega Veča
od 3. novembra leta 1918. Posledica tega
priznanja je bila nota, ki jo je takoj nato
odposlal Pašić vsem zavezniškim vladam.
Vsa konferenca pa se je zavezala, da bo
delala na to, da se izposluje Narodnemu
Veču efektivno priznanje kot vladi v smi-
slu te resolucije. Zaključeno je dalje, da
minister vnanjih zadev zastopa skupno
obadela. V tem smislu torej so bile jugo-
slovanske dežele bivše Avstrije podrejene
skupnemu ministru vnanjih zadev, mi-
nister pa je moral delati v soglasju z vlado
kraljevine Srbije in z Narodnim Večem.

Dr. Hohnjec nadaljuje z ugotovitvijo,
da se sklepi ženevske konference niso iz-
vršili in navaja kot dokaz besede kralja
Aleksandra pred predstavniki Narodnega
Veča, katerim je rekel: »Proglasam ujedi-
njenje Srbije s kraji bivše Avstro-Ogrske.«

Potemtakem naša država ni stvorjena
z aneksijo, tudi se niso Jugoslovani bivše
Avstrije enostavno podvrgli Srbiji ali pa
da bi bila Srbija enostavno proširila svojo
oblast nad njimi, ampak ujedinjenje se je
izvršilo tako, da so se kraji bivše Avstro-
Ogrske ujedinili po svoji lastni volji s
Srbijo. Naše države ni ustvarilo samo eno
pleme, ampak vsa plemena. Naše države
ni stvorila sila, ampak medsebojni sporazu-
um in zato se mora naša država urediti
in voditi in upravljati na podlagi sporazu-
ma. Zato je ideja sporazuma eminentno
državna ideja. Do ustvaritve te države
brez sporazuma sploh ne bi bilo prišlo.
Z rušenjem te ideje pa je država prišla v
krizo, kakor je poveljatelj Seton Watson tudi
vladi in kralju, katerega je opozoril, da
bo prišlo do katastrofe, če se bo tako
vladalo dalje kot se sedaj. Zato apelira na
vlado in na krono, da vse potrebno ukre-
ne, da pride do sporazuma. Zato pa je
predpogoj revizija ustave.

Pašić nepoboljšljiv centralist.

Nato se je vzdignil ministrski predse-
dnik Nikola Pašić, ki je govoril:

Gospoda! Dovolite, da izpregovorim
nekoliko besedi o stvari, o kateri bi ne bil
govoril, da me ni izzval g. predgovornik.
Gosp. predgovornik je dejal, da je centra-
lizem poguba in bolezen, a da je federacija
rešitev in da je treba, da se ohranijo tra-
dicije, katere so uže pridobljene. Da, go-
spoda, mi trpimo od tradicij, katere so za-
li bog pridobljene, toda ne v naši državi,
nego v tujih državah. Toda te tradicije, ki
so nam bile s silo usiljene in potom cer-

kva in šol naložene, moramo u naši zajednički državi zavreči. Centralizem, kakor se od predgovornika predstavljaj, v naši državi ne obstoji. Mi nočemo ustvarjati centralizma, kakor se misli, da ga hočemo ustvariti, da se namreč iz Beograda zapoveduje vsem in vsemu, in da morajo vsi ubogati. Ne, to ni tako, gospod! To vendar ni centralizem, ako bratje pridejo v en skupščino, da se skupno posvetujejo in da se dogovarjajo, kako je treba ustvariti eno bratsko državo, katera mora obstojati in katera se je pred toliki stoletji začela ustvarjati. Ne more se reči, da obstoji centralizem, ko imamo občinske, okrožne in oblastne samouprave in kadar prihajamo v eno skupščino, katera se voli po splošni in tajni volilni pravici. To, gospoda ni centralizem, to je samo čuvanje edinstva države v odnosu napram zunanjim sovražnikom. A kar se tiče notranje svobode, je dana možnost, da se lokalne zahteve in potrebe zadovoljijo po občinah in da se dalje obravnavajo v okroglih in oblasteh. To kar narod najbolj zanima in kar se njega najbolj tiče, da namreč upravlja sam s seboj, to mu je dano. Kar se tiče naše države napram inozemstvu, tukaj pa mi hočemo centralizem, tukaj mi želimo, da bo ena sama sila, da moremo nasprotniku kljubovati. — Zakaj mi zahtevamo tako zedinjenje? Zato gospoda, ker imamo veliko tega, kar nam je zapustil naš sovražnik. Vi namreč veste, da je bila avstrijska politika označena po geslu: Divide et impera! (Deli in vladaj!) A kaj to pomeni? To pomeni, da naj bodo Hrvati sovražniki Srbom, Srbi sovražniki Hrvatov, Slovenci pa sovražniki Srbom in Hrvatom. To je bila politika, katere se je Avstrija držala skozi vekove, in ta njena politika je tiščala razne narode, katere je mogla na ta način tiščati. Ona je karakterizovana s tem: Naredi prepir in tako vladaj razni narodom in veram. Tako torej, gospoda, Avstrija ni delala na zedinjenju in na pobratenju, nego na razdvajanju. Vi veste iz zgodovine, kako je Avstrija gledala na eno vero, kako na drugo, kako na tretjo. Pred njo niso obstojali muslimani, toda ko je prišlo slučajno do tega, da ji je berlinski kongres dovolil, da začasno zasede Bosno in Hercegovino, je komaj čakala, da ima tri vere in je odredila, da naj se zdaj z ozirom na te tri vere vlada. Čemu to gospoda, ko smo vendar eden in isti narod, eden in isti jezik, ena in ista kri?

Čemu? Zato, da bi mogli vladati po načelu: divide et impera! Mi smo žalibog na to pozabili, pa mislimo, da smo podedovali tradicije, katere moramo čuvati bolj nego to našo državo. A kakšne so te tradicije? To so take tradicije, da naj gre vsak na svoj dom, pa da naj se Srbija oddeli od Hrvatske. To, so, kakor se temu pravi, nazvali trializem. Čemu je ta trializem? Ko je prišlo do tega, da se sporazumevamo, tedaj so zahtevali Dalmatinci, Slovenci in Hrvati, da se zedinimo. Oni so dali nekaj, a to so nazvali trializem, a stvarno niso dali, da se zedinimo. Torej, gospoda, ne sme se smatrati, da so vse naše tradicije dobre. Imamo dobre tradicije, a imamo tudi slabe, katere so slovanske. Prej nego vere in politične stranke so obstojale naše vzajemne in slovanske tradicije, katere so se pa spremenile in žalibog so ostale pri nas samo one tradicije, vsled katerih se ne moremo hitro zediniti in vsi skupaj eno misliti in vsled katerih nočemo sprejeti ničesar, o čemer nismo vsi edini.

(Nadaljnega govora g. Pašića, ki je sploh skrajno konfuzen in nelogičen, vsled škandaloznega funkcioniranja telefonske zveze nismo mogli v celoti sprejeti, ampak moremo podati samo nekatere glavne momente.)

To je namreč slovanska slabost, go-

spoda, da smo proti principu večine. Ta slabost je ugonobila Rusijo, Čehoslovansko in Poljsko in je tudi nas na Kosovem polju razbila. Komaj da smo se z napredkom civilizacije in narodne zavesti osvestili kot ena celina. Potem je Pašić pripovedoval, kako se je ustvarjala naša država in hudo napadal Jugoslovanski odbor. Glede ženevske konference je dejal, da se je ni udeležil v imenu kralja ali srbske vlade, ali skupščine, temveč samo za svojo osebo. Pašić je tudi tajil, da bi se bila glede ustave sprejela dvetretjinska večina, ampak se je govorilo samo o kvalifikovani večini, a ta ni treba da bi bila dvetretjinska. Enkrat se je reklo, da smo en narod, zdaj se trdi, da smo trije, jutri se bo reklo, da smo štirje. Potrebno je, da iščemo sporazuma. Sporazum pa more biti samo v tem smislu, da se izvedejo spremembe in izboljšanja po oblasteh, toda da bi se opustila ideja edinstvene države, tega ne boste od nas nikoli dobili. Ako bi bili mi hoteli, da bi ne bili eno, bi bili mi mogli med svetovno vojsko od Avstrije dobiti Vojvodino, Srem, Bosno in Dalmacijo, toda mi se nismo hoteli odreči Hrvatske in Slovenije. To pa kar se zahteva sedaj, to ni normalno, jaz apeliram, da se to konča, kajti na ta način, kakor je govoril gospod predgovornik se ustvarja neznosno stanje, se ustvarja revolucija.

Nova reparacijska ponudba.

Pariz, 7. junija. (Izv.) Tajnik nemškega veleposlaništva je izročil francoskemu vnanjemu uradu danes ob 17. uri 15 minut novo nemško noto glede plačevanja vojne odškodnine.

Berlin, 7. junija. (Izv.) Danes je nemška vlada izročila vladam v Londonu, Rimu, Parizu, Washingtonu in Tokiju novo v obliki memorandumu stilizirano noto glede plačevanja vojne odškodnine. V memorandumu naglašava nemška vlada, da je vprašanje nemške plačilne možnosti v prvi vrsti vprašanje gospodarskih dejstev, o katerih so mnenja lahko zelo različna. Nemčija poudarja, da je v današnjih razmerah zelo težko priti do sigurnih cenitev, in zato je nemška vlada pripravljena podvreči se odločitvi nepristranske instance. Tej instanci je Nemčija pripravljena dati na razpolago vse podatke v državnem finančnem položaju in o privatnih gospodarskih razmerah v Nemčiji. Nemčija namerava zaključiti veliko mednarodno posojilo, da bi zaveznikom lahko izplačala gotove svote. Dokler pa ni posojilo izvršeno, je Nemčija pripravljena na izplačila letnih obrokov. Ker zavezniki smatrajo za važno vprašanje jamstev, nudi Nemčija sledeča jamstva: a) Državne železnice z vsemi svojimi napravami se izločijo iz splošnega državnega premoženja in naj tvorijo premoženjski predmet zase, čegar dohodek in stroške nadzoruje lastna oblast, ločeno od splošne državne uprave. — Samostojna uprava va železnice izda obligacije v vrednosti 10 milijard zlatih mark, ki se knjižijo kot posebno premoženje in ki se obrestujejo od 1. julija l. 1927. dalje po 5 procentov. Tako bi bilo zagotovljeno izplačilo letnih 500 milijonov zlatih mark. b) Za plačevanje nadaljnjih 500 milijonov zlatih mark letno bi pritegnila nemška vlada vse banke, vsa industrijska podjetja in vse kmetije tako, da jih zadolži za 10 milijard zlatih mark in ta dolg se hipotekarno vključi. Obresti v znesku 500 milijonov zlatih mark bi pobirala ali država skupno z ostalimi davki vred, ali pa bi jih plačevali zadolženci direktno. c) Kot tretje jamstvo je Nemčija pripravljena zastaviti dohodek od carine in davek

na žganje, čaj itd. Samo davek na žganje je nesel pred vojno 800 milijonov zlatih mark letno, ki se je sedaj, po izgubi raznih dežel, sicer znižal okroglo za 25 procentov, ki bo pa gotovo v kratkem dosegel zopet staro višino. — Končno ponavlja Nemčija svoj predlog, naj se skliče posebna konferenca zaveznikov, da sklepa o novi nemški ponudbi.

REPARACIJSKI POGOJI FRANCIJE IN BELGIJE.

Bruselj, 7. junija. (Izv.) Konferenca med Poincarejem, Theunisom in Jaspardjem je trajala nad eno uro. Nato so bili pozvani še finančni in gospodarski strokovnjaki, da prisostvujejo seji. Posvetovanja so trajala do 6. zvečer, nakar je bilo izdano poročilo o posvetovanjih, ki pravi, da zavezniki Poruhrja ne bodo zapustili preji, dokler Nemčija ne pakože dobre volje za plačevanje svojih obveznosti in dokler ne preneha nemški pasivni odpor v zasednem ozemlju.

POINCARÉ ZOPET V PARIZU.

Pariz, 7. junija. (Izv.) Poincaré, finančni minister de Lasterye in minister javnih del Le Trocqueur so se danes vrnili iz Bruslja.

NOVA NEMŠKA NOTA.

Rim, 7. junija. (Izv.) Danes ob 5. uri popoldne je nemški poslanik izročil novo nemško noto osebno ministrskemu predsedniku Musoliniju.

SESTANEK MALE ANTANTE.

Praga, 7. junija. (Izv.) Češke Slovoce ugotavlja, da vesti o konferenci držav Male Antante v Parizu ne odgovarjajo resnici. Naslednji sestanek državnih Male antante se bo vršil v Bukarešti, kjer bodo razpravljali o političnem položaju in o stališču držav Male antante do Društva narodov.

ANGLEŠKO-RUSKA POGAJANJA.

London, 7. junija. (Izv.) V slučaju, če se sporazumeta Krasin in lord Curzon, ni izključeno, da pride Čičerin v London, da podpiše angleško-rusko pogodbo.

KONEC DRŽAVLJANSKE VOJSKE NA IRSKEM.

London, 7. junija. (Izv.) Iz Dublina poročajo: Izgleda, da so ustaši upoštevali nasvet de Valere, naj prenehajo z boji in orožje poskrbijo. V Irski že več dni ni padel več noben strel.

GRŠKA HOČE CIPER.

Limason, 7. junija. (Izv.) Veliko številno cerkvenih in civilnih dostojanstvenikov je na zborovanju pod predsedstvom nadškofa sklenilo akcijo, da se otok Ciper priključi Grčiji. V London bodo odposlali deputacijo, da utemelji to svojo zahtevo.

ATENTATI V ŠPANILJ.

Barcelona, 7. junija. (Izv.) Neznani napadali so brez vsakega poviada na cesti napadli več delavcev in tri izmed njih ranili z revolverskimi strelji.

Politične vesti.

+ Demokratska demagogija. Naša konstatacija, da so demokratje hoteli uradniški zakon zavleči, je »Jutro« kajpak hudo zaboletlo. Razumljivo, ker so se demokratje igrali vedno zaščitnike uradništva, dasi zanj niso ničesar storili. Demokratske misli in želje se koncentrirajo edino okoli vlade in ministrskih portfeljev, vse drugo jemlje deveta briga. Videli bi radi, da bi se za uradništvo nič ne storilo, samo da bi imeli potem povoda kričati, da se ni nič uredilo. Zato

je g. Pribečević predlagal, naj se delo zakonodajnega odbora uredi tako, da bi mogel priti razen uradniškega zakona ev. na vrsto tudi zakon o razdelitvi države, ako bi se v tem času od vlade predložil. Ta predlog je potem tudi pojasnil, zakaj so demokratje predlagali izvolitev odbora, ki naj bi uradniški zakonski načrt proučil ter ga šele potem »po temeljiti razpravi« predložil zakonodajnemu odboru. Ni iz tega popolnoma jasno, da so hoteli razpravo zavleči, saj za temeljito razpravo ni treba odbora iz podobora. To namerno jim je pa prekrizal poslanec Sušnik, ki je izjavil, da se mora uradniškemu stanu takoj pomagati in je zato predlagal, da mora podobor svoje delo izvršiti v 3—5 dneh. Večina je ta rok raztegnila na en teden. Da bi »Jutro« zbrisalo to našo konstatacijo, se je zlagalo, da smo se mi postavili na stališče, da uradništvu ni mogoče pomagati drugače nego s tem, da se vrže toliko državnih uslužbencev na cesto, da bodo pokriti novi zdatki za povišanje uradniških plač. Ta prav zlobna laž pa »Jutru« ne bo pomagala iz zadrege. Prav mi smo bili, ki smo se v svojih člankih postavili na odločno stališče, da smo pri redukciji uradništva zoper metanje na cesto, kakor so si zamislili gg. demokratje redukcijo, ko so bili na vladi. Pač pa mislimo slejkoprej, da je treba desetstisoče nequalificiranih uradnikov, ki prejemajo v Srbiji — ne v Sloveniji — plače, ne da bi kdaj videli urad ali bi bili za uradnike usposobljeni, reducirati, kakor tudi razne nepotrebne komisije, ki se sestavljajo samo radi dijet. Odklonili smo pa in odklanjamo redukcijo, ki bi pomenila strankarsko korupcijo, po kateri bi bili reducirani uradniki zato, da bi na njihovo mesto prišli novi, režimski pristaši. Taka redukcija miglja pač gg. demokratom pred očmi, ker se še niso mogli izmotati iz svojega redukcijskega koncepta.

+ Ameriški Slovenci proti Ethinu Kristanu. Slovensko ameriško časopisje odločno nastopa proti g. Ethinu Kristanu kot izseljeniškem komisarju za Jugoslavijo. »Edinost«, ki izhaja v Chicagu, poziva naravnost na akcijo proti izseljeniškem komisarju Kristanu, bivšemu socialistovskemu voditelju, nabiralju milijonskega fonda, agitatorju za »Federalno republiko«, sedaj pa monarhistu.

Dnevne novice.

— Umrli je 7. t. m. v Črnomlju č. g. dekan Franc Schweiger. Pokojni je bil rojen dne 18. maja 1845 v Črnomlju in je bil v mašnika posvečen dne 1. avg. 1868. Eno leto je bil semeniški duhovnik, nato je služil kot kaplan v Kočevju, v Trebnjem in v Semiču, kot župnik pa na Radovici in od l. 1899 dalje kot župnik in dekan v Leskovcu pri Krškem. Začetkom tekočega leta 1918 je bil zadet od kapi ter od tedaj na posteljo vezan. Dne 15. maja 1920 je stopil v stalni pokoj in se naselil v Črnomlju. Povsod, kjer je služboval, je ostal v spominu kot goreč dušni pastir. V Leskovcu je prenovil župno cerkev. Bil je tudi deželni poslanec. Predvsem se ga bo hvaležno spominjalo belokranjsko ljudstvo, med katerimi je 20 let plodovito deloval na gospodarskem in političnem polju. On je v dobi trne uši prvi prenovil vinograde in vzpodbujal k temu ostalo ljudstvo. Tudi kot deželni poslanec je sila mnogo storil za Belokranjino. Zadnja leta je radi svoje boleznosti prav veliko trpel a svoje trpljenje vdan v voljo božjo potrpežljivo prenašal. Pogreb bo v soboto ob 10. uri dopoldne. — N. p. v miru!

Na Himalajo in Čomolungmo.

(Konec.)

Zimo so raziskovalci dobro porabili, da se pripravijo za odločilen naskok v l. 1922. Za vodnike so bili izbrani general Bruce, stotnik Finch, Longstaff. Vzeli so s seboj 9 mož, ki so pomagali kot turisti in strokovnjaki; to so: Strutt, Morris, Morshead, Crasford, Norton, Sommerwell, Noel, Wakefield in Bruce ml. Geolog Heron pa ni smel več z njimi, ker so mu Tibetanci očitali, da s svojim trkanjem po skalah moti gorske duhove.

Pripravili so dobrih šotorov z ležišči iz plute in spalnih vreč, kuhinje, živež v dobro zaprtih konzervah, znanstvene priprave za merjenje in kartiranje, fotograf, kino in veliko stožcev kisika.

26. marca odrinejo zopet iz Dardžilinga skoro po istem potu ko leta 1921. V dolini Rongbuk postavijo 14. aprila glavno dolinsko taborišče, nato še 2 vmesni postaji, potem pa 8. maja v višini 6040 m glavno gorsko taborišče. To naj bi bilo izhodišče, odkoder bodo naskakovali vrh, saj je do vrha še skoraj 3000 m!

a. Pot je bila še hujši ko l. 1921. Toda to je le podžigalo njihovo podjetnost in jo do skrajnosti napelo. Pri 7015 m postavijo prvo vmesno postajo. Ko je bila z vsem potrebnim oskrbljena, gredo gori Mallory,

Sommerwell, Norton in Morshead z 9 nosači; toda slabo so počivali; zajtrk so si komaj nekoliko ogreli, ker v tej višini voda zavre že pri zelo nizki temperaturi. Tudi vreme ni bilo prida, pa šli so po skalnem slemenu dalje proti ramenu. Morali so si stopnjo za stopnjo v led sekati, pa jih je še severozahodnik že opoldne prisilil, da so napravili novo postajo pri 7620 m. Postavili so le 2 šotora za 4 Angleže, nosači so se pa vrnili.

Vihar je besnel vedno huje in mraz je bil tak, da so bili vsi trdi, ponoči je padala toča in sneg. Zjutraj je bilo lepše, zato gredo takoj naprej, le Morshead je bil tako opešal, da je moral počakati v šotoru. Zdjaj so trije, tako sami v tej grozni višini, prodirali dalje, pa šlo je le korak za korakom, ker so komaj dihal; zrak ima tukaj malo kisika, seboj ga pa tudi niso vzeli. Polagoma pa so jim moči opešale in 180 m pod ramenom so se pri 8169 m morali obrniti. Moči svojih namreč niso smeli do skrajnosti napenjati, ker se potem sploh ne bi mogli vrniti; telo se namreč v tej višini pri sestopu človeku ne počije kakor v naših planinah, ampak se utruji ravno tako kakor navkreber. Že zdaj jih je skrbelo, če bodo sploh mogli nazaj.

S težkim srecem se torej vrnejo do 5. postaje, kjer vzamejo seboj Morsheada, ki se je komaj vlekel, vse drugo pa puste na mestu. Pri sestopu so se morali loviti za

zrakom, oviral jih je še nov sneg. Enemu je tudi spodrsnilo, da je potegnil tovariše seboj in le s tem so se rešili, da je eden hladnokrvno zapičil cepin v led in vzdržal strašni sunek, sicer bi bili vsi zdrknili v prepad. Morshead je tako opešal, da so ga morali podpirati. Tako je prišla noč. Prižgo svetilke. Naenkrat pa počí pred njimi led in požrla bi jih bila razpoka, če bi je ne bili preskočili in se tako rešili. Svetilke so dogorele in šli so v temi dalje. K sreči ni bilo viharja. Zdjaj pridejo do 4. postaje, toda kuhalnih priprav ni bilo in tako so žejni in premraženi ždeli v šotorih do jutra. Potem pa vstanejo in se vlečejo do 3. postaje, kamor pridejo do smrti utrujeni.

Prvi naskok je torej mati zemlja s svojim strašnim orožjem mirno odbila.

b. Obleganje pa se ni prenehalo, ampak nove čete so že prodirale, še predno so se prejšnje vrnile. Finch in Bruce ml. sta se dobro opremila s stožci kisika. Odinili so 25. maja z 12 nosači. Hoteli so prvo postajo napraviti pri 7900 m, pa jim je vreme eno zagodilo: neprestano se je menjavalo, zdaj oster mraz, takoj nato pa žareča vročina, vmes pa veter in celo vihar. Pri 7777 m so se morali ustaviti, da so se mogli kuliji še isti dan vrniti. Splošno so se kuliji zelo dobro obnesli. Z lahkoto so prenašali še tako hud mraz in bili zadovoljni z najskromnejšo hrano. Kisiku so se nekaj časa posmehovali, pri 7000 m so pa

začeli hvaliti dobroto angleškega zraka. Ob 2. so torej postavili šotor in se vrnili. In zdaj so trije možje popolnoma sami na ozki skali. Začne se zanje najstrašnejša noč njihovega življenja. Zlezejo v spalne vreče. Celi oblaki snega pa piskaje začno vršati sem čez sleme. Mraz in vihar sta vedno hujša. Kmalu morajo skrbeti, da jim šotora veter ne odrta. Ob eni ponoči pa zabesni tak orkan, da morajo napeti vse moči, da jih vihar ne odnese v grozne globine na ledeniku. Pa tudi dan ne prinese odmora. Šele opoldne se je toliko pomirilo, da si morejo skuhati kaj toplega.

Zdjaj pa se pokaže, kaj premore človeška volja: odločijo se, da bodo ostali še eno noč tu, morda bodo saj jutri mogli na vrh. Druga noč je res bila toliko mirna, da so vsaj nekoliko počivali. Premraženi pa sveži so ostali in šli na pot vsak s 4 stožci kisika. Pa spet jim je stopil nasproti njihov sovražnik veter, ki je postajal vedno močnejši. Prisilil jih je, da so šli ne več naravnost proti ramenu, ampak so zapustili sleme in stopali bolj zahodno po strmih ledenih stenah, dasi je bila ta pot veliko nevarnejša. Porabili so vso svojo trdovratno žilavost, da so se pomikali dalje. Vendar pa so že malo od šotora naprej bili tako premraženi in zdelani, da niso nič več čutili nog. Bili so torej pri 8326 m prisiljeni, da se vrnejo. Stotnik Bruce je še pogledal blesteči vrh in rekel: »Čakaš, stara, te bomo

— Odbor za prevoz judenburških žrtv je prejel nastopne brzojavke: Obžaluje, da ne morem izkazati poslednje časti telesnim ostankom junaških žrtv avstrijske justice, kliče: Večnaja jim pamjati! Ivan Hribar, Belgrad 8. junija 1923. — Ob priliki prenosa kosti naših mučnikov manifestiramo v duhu za ideje, za katere so oni padli. Slava jim! »Triglav« Dunaj. — Slovenski visokošolci na Dunaju, vojniki nekdanjega 17. pp. prisostvujejo v duhu pogrebu svetih relikvij in se globoko klanjajo duševni veličini junaških žrtv. — Dunaj, 1. junija. V globokem spoštovanju pozdravljamo svete kosti na njih rojstni grudi. V naših dušah odmeva pesem junašva judenburških mučnikov. Kat. akadem. društvo na Dunaju.

— Toča. V ponedeljek zvečer je bila toča nad Pribičevicem in okolico v srednji Bački. Žito je ponekod uničeno popolnoma, drugod do polovice. Koruza, ki je v rasti zelo zaostala, si bo pa najbrže še opomogla.

— Errata corrigé! V nedeljski članek: »Naša davčna reforma« so se vrinile nekatere neljube tiskovne pomote, ki kvarijo smisel. Sedmi odstavek glasi: Davek od podjetij in samostalnih zanimanj fizičnih oseb (občna pridobitina) se odmerja itd. (mesto bi se odmevali). V četrti koloni bi moralo stati v zadnji vrstici to davčno obliko (mesto: to davčno stopo).

— Blagoslovljenje in slovesna otvoritev novega »Katoliškega doma« v Št. Petru pri Novem mestu bo v nedeljo, dne 15. junija. Natančnejši spored se bo pravčasno objavil. Za danes le prosimo naše organizacije v novomeški in sosednji okolici, naj blagovolijo gorenje obvestilo vzeti blagohotno na znanje.

— Občni zbor Jugoslovanske obrtne zveze se vrši prihodnjo nedeljo, dne 10. junija ob 10. uri dopoldne v Rokodelskem domu v Ljubljani, Komenskega ulica št. 12, pritličje.

— Izredni občni zbor »Društva Kamnik« se bo vršil dne 10. junija popoldne ob 6. v Kamniškem domu. — Odbor.

— Lom pri Trilci. V nedeljo, 10. junija ob 4. popoldne priredi prosvetno društvo v Lomu »Deseti brat«, po Jurčiču priredi Fr. Govekar.

— Pekr. akcijski odbor (širši) dr. nam. žel. in upokojencev ima prihodnjo sejo v petek, dne 8. junija ob 19.30 na Turjaškem trgu št. 2.

— Udje duhovskega podpornega društva, ki žele v počitnicah na oddih v hospic Sv. Duha v Bohinju, naj si pri društvenem načelnstvu preskrbe potrebno legitimacijo.

— Sostro. V nedeljo, dne 10. t. m. po cerkvenem pravilu v društvenem domu »Kriška tridejanka«: »Trije mučniki iz Cezareje«. Vabimo k obilni udeležbi. Gostje dobrodošli!

— Litija. Dne 8. junija t. l. priredi prostovoljno gas. društvo Litija veliko veselico s slavnostjo blagoslovljenja parne brizgalne.

— Krekova mladina, dramatičen odsek, vprizori v nedeljo, dne 10. t. m., v Ljudskem domu pri D. M. v Polju burko »Babilon«. Začetek ob 4. uri popoldan. Predprodaja vstopnic v prodajalni I. del. kons. društva v D. M. v Polju.

— Zdravstveni odsek priredi v nedeljo 10. jun. ob pol 11. uri dop. v Grosuplju javno zdravstveno predavanje s spremljevanjem kinematografskih slik. Predava g. zdravstveni nadzornik dr. Ivo Pirc o čuvanju zdravja s posebnim ozirom na jetiko.

— Razpisane pošte. Razpisane je odpravnikiško mesto pri pošti v Framu (III-1) ter poštnski mesti v Devici Mariji v Polju (II-1) in v Mežici (II-2). Prošnje je vložiti v teku dveh tednov.

— Iz Kočevja. Občinski odbor je imel dne 5. t. m. volitev v hranilnični odbor namesto g. profesorja Poloviča, ki je odstopil. Demokratska radikalija je hotela spraviti na to mesto človeka, ki nima o denarnem zavodu niti najmanjšega pojma, pač pa bi trobil v rog gotove klike. Energičen nastop enega izmed odbornikov je to preprečil, nakar je bil izvoljen v odbor naš

že še ugnali! Do vrha torej manjka danes še 556 m! Kdo in kdaj bo še te premagal?

Vračali so se, toda bili so vedno bolj utrjeni. Na svoja kolena se niso smeli znesti. To izmučenost pa so čutili tudi potem še v dolini in še dolgo časa, predno so si opomogli.

c. Niso pa odnehali, dasi so bili skoraj vsi poškodovani po mrazu in so se za nekaj časa vrnili v lepo dolino Karto. 6. junija se je zjasnilo in nova ekspedicija je krenila na staro pot. Bili so to Mallory, Sommerwell in Krawford. Seboj so imeli 15 nosačev in se razdelili v 4 skupine: spredaj 3 Angleži z enim kulljem, moške vsake skupine pa so bili medseboj zvezani z vrvmi. Ko so bili na ledeniku, pa nenadoma ostro počli, kakor kadar se razpoči velika ledena plošča, zasika in zagrmí, sneg jih zakrije s temnim oblakom, plaz pribesni, zagrabí vso ekspedicijo in jo vleče v globino. Le prva skupina, Angleži in en nosač, si toliko pomagajo, da se vstavijo, za njimi tudi druga, tretjo in četrto skupino pa vrže plaz 20 m globoko in težke snežene plasti ju zasujejo. Drugi hite kar le morejo na pomoč, pa odkopali so 6 mrličev, sedmega pa sploh niso dobili.

Tako so padle prve žrtve in prekinili so oblogo te doslej nepremagljive predale, pa vendar tako krute boginje zemeljske matere, Comolungme.

zvest pristaš g. Beljan. Prepričani smo, da smo dobili z njim izvrstno moč, ki ima o denarnem zavodu izkušnje.

— Državna stanovanja za častnike. Vlada je določila, da se porabi 50 hiš, ki jih dobavi Nemčija na račun reparacij, za častniška stanovanja. Hiše se porazdele po krajih, kjer je najobčutnejše pomanjkanje stanovanj.

— Suša v Dalmaciji. Dubrovnička »Narodna Svijest« z dne 5. t. m. poroča, da vladata tamkaj strašna suša. Že dva meseca ni padlo kaplje dežja, tako da je zelenjava vsa uničena. V bližnji Hercegovini je o binakših dva dni deževalo, v Dubrovniku nič. — Slučaj kuge v Subotici. Enajstletno dekle Jelisaveta Horvat, ki je zaposlena v neki strojarnici, je obolela za kugo, kakor so zdravniki dognali. Zdravstvena oblast je ukrenila vse potrebno, da se zabrani razširjenje te strašne bolezni.

— Promocija. Na zagrebški univerzi je bila promovirana za doktorja filozofije Marijana Kralj, seniora »Domagoja«.

— Smrtna obsodba v Subotici. Subotško sodišče je te dni obsodilo na smrt na večalnih Emeriha Toth, ki je s svojimi tovariši umoril in oropal posestnico Molnar in 80 letno starko Kalmar. Eden izmed sokrivcev je bil obsojen na 6 let ječe, dva pa vsak na 4 mesce.

— Grozen potres v Perziji. Iz Allahabada poročajo, da je zadnji potres uničil šest občin. Pod razvalinami je umrlo kakih 4000 ljudi.

Štalserske novice.

— Palčki in vlci v mestnem gledališču v Celju. Mladinska igra »V kraljestvu palčkov« se vprizori v soboto dne 9. t. m. ob 6. uri popoldne v »Mestnem gledališču« v Celju. Kot dilet. gostje nastopijo mali igralci-šolarji iz Laškega, ki so si stekli izreden sloves že na domačem odru. Vseh sodelujočih palčkov in plesočih vlj je nad 60. Predprodaja vstopnic v knjigarni Goričar & Leskovšek in v soboto ob pol 6. pri gl. del. blagajni. Predstava bo do večernih povratnih vlakov v Savinjsko dolino in mariborsko smer končana.

Tržaško pismo.

Trst, 5. junija.

NACIONALIZACIJA JADRANSKE BANKE.

Jadranska banka se sedaj, ko je dobila 16 milijonov lir, nacionalizira. Banka bo prišla tako polagoma v lažje roke in bo nehala biti slovenski zavod. Govori se, da postane direktor banke neki fašist in kmalu ne bo več prostora za slovenske uradnike in uslužbence, katere so že začeli odpuščati. — Po zamenjavi 1. 1919 je stala Jadranska banka pred propadom. Da bi jo rešil, je šel generalni ravnatelj v Rim in se je začel pogajati z italijansko vlado za rešitev banke. Njegov predlog in njegova zamisel je bila, da naj se banka reši s pomočjo italijanske vladne podpore, postane naj pa zato jadr. banka oni gospodarski zavod, ki olajšuj in pospešuj gospodarske in trgovske stike med Italijo in Jugoslavijo in naj se zato nacionalizira. Po dolgih pogajanjih je Kamenarović uspel. Da pa je prišla ta stvar še v sanmargaritsko pogodbo, zato se je treba zahvaliti v prvi vrsti gospodu Pašiču. — Ko bodo Kamenarovičevi predlogi izvršeni in nacionalizacija gotova, bodo izgubili Slovenci v Julijski krajini svoj edini domači bančni zavod. Po vedati pa moramo, da naš narod ni imel, posebno v začetnih letih od Jadranske banke skoraj nobenih koristi. Da, Jadranska banka, ki je bila do vojske eden prvih in najuglednejših denarnih zavodov v Trstu, je od vojske sem vsled nesolidnosti v svojem poslovanju — opozarjamo samo na govorice o načinu, kako so obogatili nekateri njeni uradniki in pa na proces proti ravnatelju Kaiću — veliko zgubila na ugledu in delovanju. — Iz vsega tega je pa tudi razvidno, da nimajo sedanji tržaški narodni voditelji pri tem meščarenstvu in pri teh milijonih nobenih »zalag«, in da je zgolj obljuba, da so od Jadranske banke podkupljeni, naltcevanje, ki bi lahko v korist narodni stvari že enkrat prenehalo, ker je vprašanje zamenjave kron zadrugam nekaj čisto drugega.

Sodnijska razprava proti ravnatelju Jadranske banke Kaiću in glavnemu knjigovodji Korenčanu, ki sta obtožena, da sta potvorila bančne knjige in s tem banko oškodovala za visoke svote, se je začela 1. junija pri tukajšnjem sodišču. Kot priče so imeli nastopiti tudi visoki uradniki iz ministrstev: senator Contarini, Tosti di Valmagna in Conti Rossini. Ker pa te priče radi važnih državnih opravil niso moge biti navzoče, se je zagovornik Kaičev, odv. dr. Wondrich odločno uprl, da bi se samo prebrale njihove izjave. Zato je bila obravnava preložena na poznejši čas.

Norci. Pred mesecem je priredil neki plesni učitelj tekmo, kdo bo dalj časa plesal. Oglasilo se je veliko konkurentov, ki so plesali neprestano noč in dan. Zmagal je takrat neki plesalec, ki je plesal nepretrgoma 57 ur. Dobri denarni zaslužek, ki ga je plesni učitelj s to prireditvijo dosegel, je gotovo napolnil drugega takega učitelja, da je poskusil s tekmo, ki naj prekosi prvega zmagačevala v plesni tekmi. In res je plesal neki Alfred Ippoliti 63 ur 21 min. 25 sek. nepretrgoma. Tudi ženske so se udeležile tekme. Sedaj se vrši rekordno plesanje parov (plesalec in plesalka morata biti vedno ista, prej je plesalec lahko menjal damo) že od nedelje zjutraj. Norci!

Letina kaže letos izredno dobro. Kmetje so veseli, ker je veliko sena. Lani so ga morali kupovati po 70—80 lir kvintal. Trta je tako polna kakor že mnogo let ne. Bog nam dal, samo še nadeja se lopo vreme. Na trgu je obilo zelenjave in sadja,

a žalcog da so cene vsem živlilom tako visoke; navadno goveje meso se plačuje po 9 lir kilo; brez kosti pa po 16 Lir kilo.

Gospodarstvo.

BORZA.

Zagreb, 7. junija. (Izv.) Devize: Berlin 0.1150—0.12, Italija 4.20—4.26, London 417.50—420.50, Newyork 90—91, Pariz 5.80—5.90, Praga 2.7150—2.73, Dunaj 0.127750—0.1285, Zürich 16.35—16.45. — Valute: lira 4.17—4.20, dolar 88.50—89.50.

Curij, 7. junija. (Izv.) Devize: Pešta 0.10, Berlin 0.0070, Italija 25.95, London 25.66, Newyork 555.12, Pariz 35.65, Praga 16.59, Dunaj 0.0078, Sofija 5.90, Belgrad 6.35, Varšava 0.0098. — Valute: n. a. K 0.007825.

Dunaj, 7. junija. (Izv.) Devize: Pešta 12.25, Berlin 0.88, Italija 3316, London 327900, Newyork 70985, Pariz 4554, Praga 2117, Zürich 12725, Sofija 759, Belgrad 779, Varšava 110.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 420 Din, ječmen 285 Din, oves 282—295 Din, koruza 247½—252½, pšenična moka št. 0 640 Din, št. 2 600 Din, št. 6 487½.

g Koliko premoga proizvajajo Zedinjene države. Centralni industrijski urad v Washingtonu poroča, da proizvajajo Zedinjene države tekem zadnjih let po 700 do 900 milijonov ton premoga na leto.

g Tržne cene živlilom v Plznu dne 2. t. m.: Govedina (zadnja četrt) 1 kg 14—13 čK, govedina (prednja četrt) 12—14; teletina 14—16, svinjetina 18—22, bravina 12—16, janček 12—14, kozliček 14—16, gajnat 24—26. Goveja jetra 16, pljuča 5—6, vime 8, srce 14, vampi 5—6. Prešički 1 kg žive vage 32—34. Živa stara gos se je dobila za 28—35 čK, mlada za 28—32, mlada zaklana 35—60, mlada pitana 1 kg 18—20 čK, peteline so plačevali po 20—26 čK, kokoši po 16—24, piščeta po 12 do 14, purane po 80—90, mlade race po 28—30, par golobčkov po 10—12. Zelena 1 kg 12—13, čebula 1 kg 2.40—2.50, česen 1 kg 3—5, paradizniki 1 kg 18—20, koleraba kos 1—2, koleraba iz inozemstva 1 kg 3, hren 1 kg 8—9, mrkvice (korenček) 1 kg 2.40, kumara kos 3—7, peteršilj 1 kg 2.40—2.50, pač 1 kg 2, rdeča redkvice 1—1.20, bela 1.20—1.50, salata kos 0.60—0.70, špinata 1 kg 2.50, glavna zelje nove kos 4—7, inozemska 1 kg 3, kisel zelje 1 kg 1. Loj 1 kg 10—12, svinjska mast 18—20, ameriška 12, južnoslovanska 14.50, margarin 13, ceres 12.80, kunerol 12.80, med po 22 čK, liter mleka 1.60—1.80, smetana liter 6 čK, jajca po 5.5, kilogram jabolk 6—8, češnje po 7 do 14 čK kilogram, krompir po 0.40 stari, novi pa po 2.30—2.50.

Ljubljanske novice.

Ij Vihra nad ljubljansko okolico. Včeraj popoldne ob dveh je nastala huda nevihta med silnim gromom in bliskom. Hkrati je nastal občuten mraz, znamenje, da je moralo po hribih snežiti. Proti večeru se je videl greben nad D. M. v Polju in svet tja proti janskim vrhovom ves pobeljen. Ako je sula toča, je brez dvoma vse polje razbito. V šentviški okolici je bilo toče na tleh kar za prst debelo. K sreči je bila bolj drobna, a kljub temu je precej polja uničenega.

Ij Cvetlice na oknih in balkonih. Mariborski listi poročajo, da bo tamkajšnje Vrtnarsko društvo tudi letos dajalo nagrade za najlepše s cveticami okrašena okna. Tudi v Ljubljani se je pred leti vršila takatema na korist zunanjeja lica mesta. Poslej je vse zaspalo in le še malokje vidimo na oknih in balkonih skrbno gojene cvetlice. Temu je gotovo v veliki meri krivo bedno stanje večine mestnega prebivalstva, ki si res ne more pritrpati od ust še za cvetlice, ki so, kakor vse drugo, zelo drage. Morda bi ljubljansko vrtnarsko društvo na ta način skušalo povzdigniti gojenje cvetlic, da bi samo odgojilo sadike primernih cvetlic in jih potem po znižani ceni prodalo zasebnim strankam. Namesto nagrad pa naj bi se za najlepše okrašena okna dajale pohvalne diplome s objavo v dnevnem časopisu. Strokovnjaki pa naj bi v listih tudi poljudno in vabljivo opisali, kako se negujejo cvetlice sploh in posamezne vrste posebej. Toliko čistega veselja kakor gojenje cvetlic nudi človeku samo še umetnost. Kakor človeka prijetno gane pesem, tako blažino vpliva nanj tudi kličoče cvetje. Pesem in cvetje sta znak slovenske narodne duše. Negujmo oboje!

Ij Tombola Gospodarskega Zvona se vrši v nedeljo, dne 17. t. m. ob 4. popoldne na Kongresnem trgu. Kupujte srečke, ki se prodajajo po 2 Din v vseh ljublj. trafikah in pri razprodajalcih časopisov. Bogati dobilki! Dobiček je namenjen koroškim Slovincem.

Ij Izredni občni zbor slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani se vrši dne 14. junija ob 17. v magistratni dvorani s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo častnega sodu in izključitve članov. 3. Volitve namestnikov za sanitetni svet. 4. Dopolnilne volitve odbora. 5. Stanovske zadeve. 6. Služajnosti. — Odbor.

Ij Odbor Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani posiljuje svoje člane, da ne kršijo solidarnosti z okrožnimi zdravniki v njih boju, v kolikor niso službeno vezani.

Ij Mladinski dom — Kodeljevo. V nedeljo, dne 10. t. m. ob 5. uri popoldne govor: P. Engo iz Viča. Ob 5.45 uri popoldne igri: »Križi na skali« in »Smeli zrakoplovec«. Gostuje viška Prosveta. Med odmori godba.

Ij Promenadni koncert priredi godba Mladinskega doma na Kodeljevem pod vod-

stvom kapelnika g. Fran Dolinarja v Senti-peterskem parku v nedeljo dne 10. t. m. ob 11. uri predpoldne.

Ij Organizacija javnih nameštencev s-mišljenikov SLS. Danes odborova seja ob 20. uri v navadnih prostorih.

Ij Prostovoljno gasilno društvo Viš-Glince praznuje dne 8. julija t. l. svojo 50 letnico združeno z župnim izletom in veliko vrtno veselico s bogatim celodnevniim sporedom.

Ij V kinu »Tivoli« se predvaja v soboto dne 9. t. m., potem v nedeljo 10., v ponedeljek 11 in v torek 12. t. m. domači film »Pot narodnih mučnikov v domovino«. — Več na programih. Priporoča se obilni obisk.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 7. junija 1923.

Pred prehodom na dnevni red poročajo načelniki posameznih odsekov o izpremembi glede članstva in predlagajo nove člane. Dr. Stanovnik predlaga v imenu delegacije SLS v magistratni gremij mesto poslanca Franc Kremenarja občinskega svetnika Jožeta Pirca. Vsi predlogi se sprejmejo.

Župan dr. Lj. Perič preide na dnevni red in poroča o svojem ter o podžupanov potovanju v Belgrad sledeče:

Sredi meseca maja sva šla s g. podžupanom v Belgrad, da intervirava v nekaterih občinskih zadevah. Najprej sva obiskala ministrskega predsednika Pašiča, ki sva mu razložila gospodarski in finančni položaj občine ter komunalni program sedanje večine. Povešala sva mu težkoče, s katerimi se mora boriti občinska uprava ter navedla najvažnejše in neodložljive naloge, ki jih imamo izvesti. G. predsednik naju je pazno poslušal ter obljubil pomoč vlade. Sam nama je tudi svesoval, pri katerih ministrih smatra zlasti za potrebno, da osebno intervirava. Pri finančnem ministru Stojadinoviću sva intervirala radi kredita za regulacijo Ljubljance, za zgradbo predvsem uradnih hiš, za podzavljenje lica, naprave jez v Savi v okrepitve vodovoda, radi kaldermine, radi posojila in subvencije. Gospod minister je prošil za pismena poročila in predloge v poedinah zadevah. Glede regulacije Ljubljance je zaprosil za zakon, ki določa kvote, katere morajo prispevati interesirani faktorji. Soglašal je z nama, da bi bilo mogoče najti kritje na ta način, da bi država ustavila tekem 3—5 let no terno primer-no svoto v to svrhu v svoj proračun. Če se lice ne bo mogel poddržati, je gospod minister obljubil za tekoče leto primerno denarno podporo. Predstavila sva se tudi ministru za notranje zadeve Vujčiću ter obiskala predsednika belgrajske občine g. Mitroviča, ki je obenem narodni poslanec. V pogovoru nama je izjavil, da želi priti v finančni odbor ter nama obljubil, da se bo tam zavzemal za zadeve ljubljanske občine, o katerih sva ga tudi podrobno informirala.

V splošnem sva dobila vtis, da je vlada načelno pripravljena po možnosti ugoditi upravičenim zahtevam našega mesta. — Poročilo se vzame brez debate na znanje.

Župan predlaga nato dopis velikega župana o rešitvi pritožbe JDS glede volitev novih zastopnikov v mestni šolski svet in zastopnika staršev v višji šolski svet. Dopis na dolgo stvarno utemeljuje zakonito izvolitev novih zastopnikov. (Obč. svetnik Turk: Vse skup ni nič pomagalo. Smeh.) Zapisnik zadnje seje se odobri.

SPREJEM V OBČINSKO ZVEZO.

Magistratni svetnik Govekar je poročal o prošnjah za sprejem v občinsko zvezo. Občinski svet je sklenil podeliti ljubljanskemu občinstvu 53 prosilcem, 9 prošenj je odklonil, 9 prosilcem se je podelilo občanstvo proti taksi 600 K.

PERSONALNO-PRAVNE ZADEVE.

V stalni mestni zdravstveni svet se izvolijo: dr. Breclj, Lah in Cepeljnik iz obč. sveta ter dr. Oblak in doktorica Amalija Simenc kot zastopnika občanov.

V glavni odbor za obdelovanje močvirja se izvolita obč. svetnika Keršič (SLS) in Glavan.

Prizivu proti naknadnemu predpisu mestnih davčnin na nočni obisk kavarnarja Carlja in gostilničarja Juvanca se ugodí, ker občina ni bila oškodovana.

FINANČNI ODSEK.

Poročilo o računski zaključku Kreditega društva Mestne hranilnice se odobri. — Dovoli se kredit za mestno stanovanjsko hišo za Bežigradom. — Dopis župana o namenu 5 milijonskega posojila za zgradbo lastnega uradnega poslojaja za mestno elektrarno se odstopi odseku. — Mestni fizikat je poslal dopis o prispevku mestne občine k troškom disperzija za bolne na pljučih, ker ni v dopisu niti najmanjšega proračuna, se dopis odkloni.

Jugoslovanska Matica.

Prečita se prošnja Jugoslovanske matic-e za znižanje veseličnega davka za društveni kino. — Finančni odsek predlaga znatno znižanje dosedanjih prispevkov.

Obč. svetnik Krhne: »Ker se je pokazalo, da je J. M. izrazito nacionalistično-buržazna organizacija, predlagam, da se prošnja v celoti odkloni.

Podžupan dr. Ivan Stanovnik: »Predsednik J. M. je g. dr. Vl. Ravnihar, obenem obč. svetnik in naš tovariš. »Slov. Narod« je pred kratkim priobčil vest, da je on kot predsednik J. M. in kot predsednik JSZ protestiral zoper razpust mariborske in ptujske »Orjune«. Zato ga prosim, da na tem mestu izjavi, ali je protestiral samo kot predsednik JSZ ali tudi kot predsednik J. M. Ako je protestiral zoper razpust »Orjune« tudi kot predsednik J. M., bo klub SLS glasoval za odklonitev predmetne prošnje.

Dr. Vl. Ravnihar na dolgo in široko razlaga dogodke v Ptujju leta 1908, alka nemško navednost na severni meji in hoče duševno utemeljiti ter opravičiti nezakonito postopanje teroristične »Orjune«. Meni, da je zadoje pristane SLS dovolj poslušati na občen zboru J. M. v Celju in se čudi, kako je ta zadeva prišla v občinski svet, ko je bila izražena splošna želja, naj se o stvari ne razpravlja.

Dr. Stanovnik izjavi, da se z odgovorom ne more zadovoljiti, ker je znano, da stoji dr. Ravnihar v najtesnejši zvezi s »Slov. Narodom«, ki je poročilo o protestih

prigoditi. Zato bo klub SLS glasoval proti. — Zupan da na glasovanje predlog svetnika Khrneta, ki se s večino glasov sprejme. — Prošnji gasilnih društev v Ljubljani, Siški in na Barju ter v tobačni tovarni za oprostitve veseličnega davka se ugodi. — Prošnja Jugoslov. šumarskega združenja za skupščinski prispevek se odkloni, enako prošnja Nabavljalske zadruge javnih nameštencev. — Glede nakupa Jakopičevega paviljona se sklone, da naj zupan stopi s prodajalcem v pogajanja.

Finančni in stavbeni odsek.

Za zgradbo stanovanjskih hiš na Prulah se dovoli kredit 150.000 Din. Sistrirani sklep o soudeležbi občine na »Emoni« se vrne fin. odseku. — Stavbeni svet od posestnika Cvenkija se nakupi po 80 K za kvadratni meter.

Šolske zadeve.

Poroča obč. svetnik Jeglič in predlaga z ozirom obnovitve obrtno-nadaljevalnih šol sledeče: Slavni občinski svet skleni: Gospod zupan naj skliče v 14 dneh anketo, h kateri je povabiti: a) Zvezo industrijev; b) Bančni sindikat; c) Ravnateljstvo južne železnice; d) vse obrtne zadruge; e) Trgovsko zbornico; e) voditelje vseh mest. obrtno-nadaljevalnih šol, da se posvetujejo in obenem ugotove, kako se bodo pokrili stroški za nadaljnji obstoj obrtno-nadaljevalnih šol.

Socijalno-politični odsek.

Ustanove se posebne kvalifikacijske komisije za delavce. Delavstvu se zametli po občini bolnišni in onemoglostno zavarovanje. »Jubilejna uhožnica« v Japljevi ulici se prekrati v »Mestno zavetišče za obnemogle«. — Sprememba društvenih pravil ljublj. prostov. gasilnega društva se odkloni in vrne s pripombo, da je treba izvestne točke izpremeniti v tem smislu, da dobi občina nad gasilstvom svoje potrebne ingerenco.

Elektrarna — vodovod.

Ena prošnja za napeljava vodovoda se odkloni, drugi se ugodi s pripombo, da prošilec nosi stroške sam.

Zastavljalnica.

Skleno se na predlog dr. Lemaža, naj se občestna mera diferencira po obiskovalcih, da obrata se bodo izrabljali denarni spekulantje.

Dobrodarstveni urad.

Meščanom se dovoli uvoz sene z lastnih posestev brez uvoznine. Dobrodarstvenemu osebju se poraba orožja ne dovoli. O pristavi Milarne in svečarne na Viču glede uvoznine se je razvila daljša debata, v katero so posegli dr. Stanovnik, Kerč in Kralj. Na predlog podžupana dr. Stanovnika je obč. svet sklenil, da se priziv vrne odseku, ki naj pritegne v presojo enega magistratnega jurista, da se priziv pravilno reši, ker plačujejo Vičani dvojno uvoznino.

O tajni seji poročamo jutri.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Petek, 8. junija: »Hasanaginica«. Vojaška predstava. Iven.

OPERA.

Petek, 8. junija: »Lutizac. Začetek ob pol 8. zvečer. Red B.

Društvo rdečega križa kraljevine SHS je odredilo za svoje dneve v celi državi 8., 9. in 10. junij. Ministrstvo prosvete je z naredbom z dne 4. junija 1923 št. 1084 odločilo, da pobirajo tekom navedenih dni blagajne vseh državnih gledališč od vsake prodane vstupnice poleg normalne cene še po 1 dinar za potrebnost in svrhe Rdečega križa.

Luiza. Opera »Lutizac«, ki spada med najkrajše in najlepše dela francoske glasbe in je dosegla na našem odru lansko sezono izredno velik uspeh, se v petek, dne 8. t. m. deloma nanovo študirana in zasedena prvič v tekoči sezoni spet vpije. V glavnih vlogah nastopijo gna Zikova (Luiza), ga Rewiczewa (mati), g. Betetto (oče) in g. Sowilski (Julij). Dirigira in režira operni ravnatelj g. Rukavica. Začetek ob pol osmih zvečer.

34. šte. »Gledališkega lista« prinaša članek dr. Mohoriča o »Razpisu opernih nagrad«, poročilo o najnovejših svetovnih dramskih novitetah, »Razpis« in kot umetniško prilogo slike gospodov Cvejiča in Kovača, članov opere.

»Onjegin.« Predstava v korist »Udruženja gledaliških igralcev« se vrši v nedeljo, dne 10. t. m. v operi ob pol osmih zvečer. Ker so dohodki predstave namenjeni fondu onemoglih članov, vabimo slavno občinstvo, da poseli predstavo v polnem številu. Naslovno vlogo poje g. Balaban, ostale vloge so v rokah gne Zikove, Filigiojeve, Rewiczewe, Smolenskaje ter gg. Betetta, Burja itd. — »Udruženje igelc.« igralcev.

Ljubljanska porota.

Ljubljana, dne 7. junija 1923.

Ljubljanska porota je danes obsodila Franca Babnika iz Lade zaradi posilstva (§ 124. k. z.) na 6 let težke ječe in mora plačati staršem njihove 10 letne hčerke vse zdravniške stroške in 10.000 Din za bolečine in poškodbo. — France Podbevšek iz Raven je pa bil po § 127 k. z. obsojen na 1 leto težke ječe.

GAČNIK OBDOJEN.

V razpravi proti Janezu Gačniku je bilo zaslišanih 16 prič. Na avditorij je napravil velik

vtis kol, s katerim je bil pokojnik ubit. Porotni senat je stavil porotnikom dvoje vprašanj, in sicer glede na uboj in če bi se to vprašanje zanimalo, vprašanje na prekoračenje silobrana. Po govorih namestnika drž. pravdnika dr. Mastnaka in zastopnika zasebnega udeleženca, dr. Natlačenca, ki sta zahtevala, naj porotniki prvo glavno vprašanje potrdijo, in po govoru dr. Šviglja je predsednik porotnega senata nadsvetnik dr. Kaiser natančno opisal ves dejanski stan in podelil porotnikom pravdni pouk.

Po posvetu porotnikov, ki je trajal od 7. ure 40 minut do 7. ure 55 minut, je prvostanik naznanil izid glasovanja, nakar je dr. Natlačen v imenu staršev ubitega prosil za milostno sodbo in stavil odškodninske zahtevke. Predsednik dr. Kaiser je nato razglasil sodbo, s katero je bil Janez Gačnik obsojen radi budodelstva uboja na 2 in pol leti težke ječe.

Poslano.*

Za zadruge fotografov sta mi njen načelnik g. Hübner in tajnik g. Franc Kunc očitala v včeršnjem »Poslanem«, da delam neumestno in neokusno reklamo za svoje izdelke. Predno gospodje od zadruge pridejo drugič s takimi napadi v javnost, naj se potrudijo ali k meni, ali pa v uredništvo dotičnih listov, ki prinesejo pohvalno notico o mojih delih, pa se bodo lahko prepričali, da jaz za svoje izdelke ne napravim neokusne reklame, nego da ocenjujem neprizadeti moje delo po svojem okusu. V interesu našega stanu je, da v prihodnje ne nastopijo funkcionarji zadruge zopet tako kot sedaj. Neprijetno mi je, da moram slišati očitke, češ, ta boj se vrši med člani zadruge zgolj iz nevoščljivosti. V drugi vrsti pa nimam nič proti temu, če gospoda Hübner in Kunc fotografije ne smatrajo za umetnost; vsak pač svoje delo pozna. Drugi n. pr. Kessel in Pitzner in slični sodijo o svojih delih drugače — jaz o svojih tudi. Vse drugo, o čemur govorim »Poslano«, ne spada pred javnost, nego obrtno oblast.

Kar se tiče slik Nj. Veličanstva kralja in kraljice, sem prejel iz kabineta Nj. Vel. kralja Aleksandra pismo z dne 1. aprila 1923., ki se glasi v slovenskem prevodu: »Gospod, Njegovo Veličanstvo kralj, zadovoljen s sliko Svojo in Svoje visoke neveste,

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo le, kolikor določa zakon.

katero ste mi poslali, je blagovolil odrediti, da Vam izjavim njegovo zahvalo. — V. d. šefa kabineta polnomočni minister (podpis nečitljiv).« Original pisma je gg. kolegom vedno na vpogled.

Ljubljana, dne 7. junija 1923.

Veličan Bešter.

Polzvedovanja.

Našel se je damski dežnik v trgovini Zibert. Kdor ga je pozabil naj se oglasi.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Pažnja: razlika v C	Nebo, vetrovi	Padačina v mm
6. 6. 21 h	734.4	14.0	1	v. jas.	—
7. 6. 7 h	735.9	12.5	1.1	obl.	0.4
7. 6. 14 h	734.8	16.6	2.2	dež s. v.	—

Nosite

kaučuk petel

Boljšje in cenejše so kot usnje.

Palma

kaučuk potplate

Elastična hoja, varstvo proti vlagi.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30.
Jože Marko, Jovanova 54, Gorazdovo.

KLEPARJE:
Remžgar & Smerkol, Florjanska ul. 13.
Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, koljarjev in krovecv v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28.
Korn T., Doljanska cesta št. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:
pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarne. stroje popravlja in prenavlja
Ludovik Baraga, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:
Joan Schreyer nasled. Jakob KAVČIČ, Gradišče št. 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:
Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

SPEDIČIJSKA PODJETJA:
»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.
Razinger R., Cesta na juž. želez. 7-9.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:
Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNCNIKI:
Mikuš L., Mesni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
Fran Erjavce, pri »Zlati lopatic«, Valvarjev trg št. 7.

ZALOGA POHISTVA:
F. Fejdiga sin, Sv. Petra cesta št. 17.

Sprejemem deklico

revnih staršev k majhni družini, staro 16 let, ki ma veselje do otrok in v pomoč gospodinji proti plačilu ali v lastno oskrbo. Naslov pove uprava lista pod številko 3421.

ISCEMO DVE SAMOSTOJNI LIKARICI

za ženske kakor tudi za moške OBLEKE. Biti morata že dalj časa zaposleni v prvih kemijskih zavodih v prvostanem delu, posebno specializirane za moške obleke. Mesto je stalno, plača 60 Din na dan in stanovanje. Potnino do Beograda povrnemo. Priglasiti se je treba pismeno na Biro »REKLAMA«, knesa Mihaela alica št. 11, BEOGRAD. 3415

ISCEM SLUŽKINJO

pošteno
ti zna nekoliko kuhati. — Naslov pove uprava lista pod »POSTENA 3402«.

Učiteljica v pokoju

bi prevzela za JULIJ in AVGUST kako primerno SLUŽBO, najraje na deželi. Želi samo STANOVANJE in HRANO v hiši ter potne stroške povrnjene. Ponudbe na upravo pod šifro »LJUBLJANA«. 3420

Primerne službe

ISČE upokojeni orožn. stražmojster
Ponudbe pod »VESTEN SLUŽABNIK« na upravo »Slovenca«.

Radi opustitve trgovine prodajamo po znatno znižanih cenah

vse vrste pohištvo

Trgovina s pohištvo in tapet. delavnica
BRATA SEVER, Ljubljana, Gospodarska cesta št. 13 (Kolizej).

Inserirajte v »Slovenca«!

PRIMA

BUKOV OGLJE

na vagone RAZPRODAJAM prompt. Naslov pove uprava »Slovenca« pod številko 3347.

Mala HIŠA

s prostim STANOVANJEM, pol ure od glavne pošte, z VRLOM in drugimi ugodnostmi NAPRODAJ za 50.000 DIN. — Ponudbe pod »MALA HIŠA« na upravo.

Mirno SPANJE

BREZ NADLEGE stenic in bolh je zjamčeno. — Brez maže in duha. — Nikak strup! Ne razjeda blaga! — Že enkratna uporaba je uspešna in sigurna! Le pisma naročila s prilogo 8 Din v znamkah na J. A. GABERSEK, MARIBOR, Koroševa ulica 4. 3424

Prodaj malo hišico

z vrhom v Stanežicah št. 9, pol ure od kolodvora St. Vid — Vižmarje. Cena nizka. 3422

Banatsko Ia. BLAGO

MOKA, KORUZA Ia. zdrava, koruza defekt za konje, PŠENICA, OVES, pšenične OTROBE, koruzni ZDROB, koruzna moka, otrobe itd. Od 5 kg naprej, ter na vreče in na vagone paritet kaka postaja v Sloveniji po najnižji dnevni ceni. Razprodaja M. BIELIC, Dunajska cesta 33 pri »Balkanu«. — Garantira se za prvostanovno BANATSKO BLAGO!

Inserati v »SLOVENCU« imajo popoln uspeh!

Modne cefirje

za srajce v najnovejših vzorcih priporoča
A. & E. Škaberne Ljubljana. Mestni trg 10.

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih
Naftolmanzilo, ki je brez duha in ne maže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošti 7 Din. pri
TANKOCI, lekarna Ljubljana, Slovenija.

Kolesarji!

Oglejte si veliko zalogo dvokoles, kompl. z dobro pneumatiko, od 1900 Din dalje.
»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4. 2959

Stanovanje

obstoječe iz 4—5 sob, v prvem nadstropju nove, v prometnem delu se nahajajoče zgradbe, ISČE TRGOVEC. Ponudbe pod šifro »M. Z. 3423« na upravnishvo tega lista.

Suhe gobe,

LIPOVO CVETJE in vse druge GOZDNE in POLJSKE pridelke KUPUJE po NAJBOLJŠIH cenah

»FRUCTUS«

D. Z. O. Z.

Ljubljana, Trg Tabor 2.

TELEFON št. 555.

Družabnico

sprejme predvojno, zelo dobičkanosno in veliko industrij. podjetje radi razširjenja, otvoritve novega obrata itd. — Najboljša naložitev denarja! Prednost imajo simpatične gospice ali mlade vdove brez otrok, neoporečne preteklosti, katere reflektirajo na poznejšo ženitev in ki imajo večji kapital ali kako večje posestvo ali podjetje. — Ponudbe je poslati pod »SIJAJNA BODOČNOST« na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3. 3418

Angleški

B. S. A. motocikli in bicikli

svetovnoznani precizijski izdelki prve vrste
dospeli.

Zastopstvo: JUGO-AUTO d. z o. z. Ljubljana
Dunajska cesta 36.

Naprodaj je radi bolezni

kompletno urejena

tvornica strojev

livarna medi

Obstoji od 1. 1908. in
Zaposluje 20—30 delavcev. Pismene ponudbe na

I. Janič i drug - Interreklam d. d.
Osijek, Lončarska ul. 7 pod: LJEVAONICA.